

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 stycznia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K., odmówił P. W. (1) prawa do zasiłku macierzyńskiego za okres od 10 kwietnia'21 do 08 kwietnia'22 od podstawy wymiaru wyższej niż 3106,44 zł. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że od 01 listopada'20 nastąpiła zmiana wymiaru czasu pracy P. W. z 0,9 etatu na pełny etat, a od 07 listopada'19 płaca zasadnicza-zgodnie z aneksem do umowy- wynosiła 3600 zł brutto i w dniu 10 kwietnia'21 zmieniło się świadczenie pobierane przez wnioskodawczynię /do 09 kwietnia'21 pobierała zasiłek chorobowy, a od 10 kwietnia'21 nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego/. W związku z tym, podstawę wymiaru zasiłku macierzyńskiego stanowi kwota /3600 zł -13,71 %/ 3106,44 zł.

P. W. (1) odwołała się od powyższej decyzji w terminie, wnosząc o jej zmianę i przyznanie prawa do zasiłku za okres objęty decyzją liczonego od podstawy wymiaru przyjętej uprzednio do naliczania zasiłku chorobowego /z uwzględnieniem wszystkich wypłaconych składników, w tym premii/, tj. od kwoty 6815,78 zł. Ponadto, domagała się zasądzenia zwrotu kosztów zastępstwa procesowego wg. norm przepisanych.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w K. wniósł o jego oddalenie.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 września 2022 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi, X Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w sprawie z odwołania P. W. (1) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w K. o zasiłek macierzyński w związku z odwołaniem od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. z dnia 12 stycznia 2022r, nr (...) w punkcie 1 zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał P. W. (1) prawo do zasiłku macierzyńskiego w okresie od 10 kwietnia 2021 r do 8 kwietnia 2022 r naliczonego w oparciu o podstawę wymiaru w kwocie 6815,78 złotych, w punkcie 2 zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w K. na rzecz P. W. (1) kwotę 180,00 złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Aneksami do umów o pracę (...) sp. z o.o. w K.-pracodawca P. W. i wnioskodawczyni przyjęli zmianę od 01 listopada'20 wymiaru etatu z 0,9 etatu na pełny /0,9 etatu obowiązywało od 01 maja'20 do 31 października'20.

Odwołująca się była niezdolna do pracy w okresie od 06 października'20 do 09 kwietnia'21.

Za ten czas pracodawca wnioskodawczyni wypłacił zasiłek chorobowy naliczany od podstawy wymiaru w kwocie 6815,78 zł.

Płatnik- pracodawca P. W. wypłacił jej za okres: maj 2020 do września 2020r łącznie 21.668,45 zł tytułem wynagrodzenia za godziny nadliczbowe z dodatkiem, wynagrodzenia za czas urlopu i premii motywacyjnej oraz łącznie 16.700 zł wynagrodzenia zasadniczego /w sumie 38.368,45 zł wszystkich składników wynagrodzenia/. Średnia składników za jeden miesiąc wyniosła 7673,69 zł – 13,71%, tj. 1052,06 zł=6621,63 zł. Po doliczeniu do podstawy premii rocznej za 2019r /wypłaconej w 2020r/ kwoty 3000 zł brutto, podstawa wymiaru zasiłku wynosiła 6815,78 zł /6621,63zł +194,16 (tj. [3000złx0,9 etatu]:12]-13,71%).

W dniu 10 kwietnia'21 wnioskodawczyni nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego na czas do 8 kwietnia'22.

Za w/w okres organ rentowy przyjął jako podstawę wymiaru wskazanego świadczenia kwotę 3600 zł. /bezsporne/ i wskazał ją płatnikowi zasiłków jako prawidłową do wyliczenia spornego zasiłku z uwagi na nowy rodzaj świadczenia od 10 kwietnia'21, tj. zasiłku macierzyńskiego.

Sąd Rejonowy wskazał, że powyższy stan faktyczny ustalił na podstawie zasadniczo bezspornych okoliczności, ustalonych na podstawie dokumentów i innych dowodów pisemnych z akt sprawy. Strony nie kwestionowały żadnych okoliczności, a spór sprowadzał się do interpretacji obowiązujących przepisów prawa na tle wypracowanych poglądów

z orzecznictwa sądowego. W związku z powyższym pominięto dowód z przesłuchania stron uznając jego zbędność i nieprzydatność w sprawie.

W tak ustalonym stanie faktycznym i po dokonanej powyżej ocenie dowodów Sąd meriti zważył, iż odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Argumentacja odwołującej się zawarta w odwołaniu, a powoływana już we wcześniej kierowanych pismach do organu rentowego, była słuszna. W tej sytuacji, ocenianą decyzję w ocenie Sądu Rejonowego należało zmienić zgodnie z żądaniem zawartym w odwołaniu.

Świadczenia z ubezpieczenia chorobowego, o których mowa w art. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 1778) – (zwanej dalej ustawą systemową) - uregulowane są szczegółowo w ustawie z dnia 25 czerwca 1999 roku o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (t.j. Dz. U. z 2017, poz. 1368 ze zm.) – (zwanej dalej ustawą zasiłkową) - i przysługują wówczas, gdy spełni się ryzyko czasowej niezdolności do pracy spowodowanej chorobą lub innymi przeszkodami przewidzianymi w ustawie, wywołującymi niemożność uzyskania dochodu w okresie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Zgodnie z art. 6 ust 1 powołanej ustawy zasiłkowej zasadą jest, że prawo do zasiłku chorobowego przysługuje z tytułu niezdolności do pracy powstałej w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego, bowiem zasiłek chorobowy (odpowiednio: macierzyński, opiekuńczy) zastępuje dochód utracony na skutek czasowej utraty zdolności do zarobkowania.

Również przepis art. 29 ust.1 ustawy zasiłkowej stanowi, że zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego urodziła dziecko. Zgodnie, natomiast z przepisem art. 32 ust.1 tejże ustawy, zasiłek opiekuńczy przysługuje ubezpieczonemu zwolnionemu od wykonywania pracy z powodu konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem.

Sąd Rejonowy podkreślił, że w przypadku każdego ze świadczeń, warunkiem prawa do nich jest podleganie ubezpieczeniom społecznym i spełnienie warunków przyjętych w w/w ustawie. W tym przypadku, poza sporem było, iż wnioskodawczyni nabyła prawo do zasiłku macierzyńskiego. Spór wywiązał się dopiero w związku z wadliwym naliczeniem kwoty zasiłku macierzyńskiego z uwagi na przyjęcie zaniżonej podstawy wymiaru zasiłku. Na skutek wskazanego zabiegu doszło do istotnego obniżenia wysokości zasiłku, oderwanego od rzeczywiście wypłaconych wnioskodawczyni składników wynagrodzenia /więc także od odprowadzanych od nich składek/ bezpośrednio przed dniem zaistnienia przeszkody w zarobkowaniu, która nieprzerwanie utrzymywała się i utrzymuje nadal.

W ocenie Sądu meriti poza sporem znajdowało się to jakie składniki należało wliczać do podstawy wymiaru. Zakład Ubezpieczeń społecznych nie kwestionował jakości i wysokości składników przyjmowanych do wyliczania zasiłku chorobowego za okres do 09 kwietnia'21 oraz okresu, za który je przyjęto. Takich wątpliwości nie miała też wnioskodawczyni.

Wobec powyższego należało skupić się na ocenie zarzutów stron i argumentacji na ich uzasadnienie.

W istocie uzasadnienie ocenianej decyzji nie zawiera szerszej analizy przyczyn, dla których uznano, że mimo nieprzerwanego prawa do zasiłków z ustawy zasiłkowej, należało od nowa ustalać ich podstawę wymiaru.

Zgodnie z art. 36 ust. 1-2 ustawy zasiłkowej, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego przysługującego ubezpieczonemu będącemu pracownikiem stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie wypłacone za okres 12 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc, w którym powstała niezdolność do pracy. Jeżeli niezdolność do pracy powstała przed upływem okresu, o którym mowa w ust. 1, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pełne miesiące kalendarzowe ubezpieczenia.

Sąd Rejonowy wskazał, że przeciętne miesięczne wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru zasiłku chorobowego ustala się przez podzielenie wynagrodzenia osiągniętego przez ubezpieczonego będącego pracownikiem za okres, o którym mowa w art. 36 ust. 1 i 2, przez liczbę miesięcy, w których wynagrodzenie to zostało osiągnięte. Jeżeli w okresie, o którym mowa w ust. 1, ubezpieczony będący pracownikiem nie osiągnął wynagrodzenia wskutek nieobecności w pracy z przyczyn usprawiedliwionych, przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku chorobowego: wyłącza się wynagrodzenie za miesiące, w których przepracował mniej niż połowę obowiązującego go czasu pracy; przyjmuje się, po uzupełnieniu według zasad określonych w art. 37 ust. 2, wynagrodzenie z miesięcy, w których ubezpieczony będący pracownikiem przepracował co najmniej połowę obowiązującego go czasu pracy. /art. 38 ust.1-2 ustawy/.

W razie zmiany umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy, lub w miesiącach, o których mowa w art. 36. /art. 40 ustawy/.

Podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo, jeżeli między okresami pobierania zasiłków zarówno tego samego rodzaju, jak i innego rodzaju nie było przerwy albo przerwa była krótsza niż miesiąc kalendarzowy /art. 43 ustawy/

Zmiana wymiaru czasu pracy ubezpieczonego będącego pracownikiem ma bezpośredni wpływ na sposób ustalenia podstawy wymiaru zasiłku, ale w sytuacjach z art. 43 ustawy, zmiana wymiaru zatrudnienia dokonana w trakcie nieprzerwanej niezdolności do pracy nie ma wpływu na wysokość podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego, ponieważ nadal obowiązuje podstawa ustalona dla nabytego uprzednio zasiłku chorobowego. /por. postanowienie SN z dnia 13 stycznia 2021 r. ; (...) 23/21/.

Przepisy art. 40 i 43 ustawy nie mają wspólnych zakresów i nie zachodzi między nimi stosunek normy szczegółowej do ogólnej. Artykuł 40 jest przepisem szczególnym, tylko wobec art. 36 i art. 37 ustawy. Zasiłek chorobowy powinien wyrównywać stratę ponoszoną przez ubezpieczonego z powodu wystąpienia zdarzenia ubezpieczeniowego, więc podstawa wymiaru zasiłku winna odpowiadać wysokości wynagrodzenia rzeczywiście wypłaconego w okresie wskazanym w art. 36. Wyjątkowo, przyjmuje się wynagrodzenie hipotetyczne (art. 37 ustawy) oraz wynagrodzenie zwiększone lub zmniejszone wskutek zmiany wymiaru czasu pracy w miesiącu, w którym powstało ryzyko (art. 40 ustawy). W takim wypadku zmiana wymiaru czasu pracy ubezpieczonego będącego pracownikiem ma bezpośredni wpływ na sposób ustalenia podstawy wymiaru zasiłku. Nie dotyczy to sytuacji objętej dyspozycją z art. 43 ustawy, tj. sytuacji, gdy między pobieraniem zasiłków różnego rodzaju, tj. zasiłków chorobowego i macierzyńskiego, nie było przerwy. /por. wyrok SN z dnia 20 stycznia 2016 r.II UK 206/15/.

Mając na uwadze wskazane wyżej rozważania, stwierdzić zdaniem Sądu Rejonowego należało, iż odwołującej się przysługiwało prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres objęty decyzją naliczonego od podstawy wymiaru w wysokości tożsamej z podstawą przyjmowaną bezspornie przy naliczaniu i wypłacie zasiłku chorobowego do dnia 09 kwietnia'21.

Na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., według Sądu meriti orzec więc należało jak w sentencji wyroku, ponieważ decyzja ZUS była wadliwa.

Zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu w związku z regulacjami § 9 ust.2 i n. rozporządzenia MS w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (DZ.U. z 2015 r. poz. 1800, ze zm.) zastosowano w sprawie stawkę minimalną, w wysokości obowiązującej w chwili zainicjowania procesu.

Apelację od powyższego wyroku złożył pełnomocnik organu rentowego i wskazał, iż zaskarża wyrok w całości i zarzuca mu naruszenie przepisów art. 36 ust. 1, art.37 ust. 1, ust.2 pkt. 1, art. 40, art. 43 i art. 47 ustawy z 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz. U. 2021 r., poz.

1133 ze zm.) i ich niewłaściwego zastosowania, co skutkowało nieprawidłowym ustaleniem podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego za sporny okres na kwotę 6.815,78 zł.

Wskazując na te zarzuty apelujący wniósł o zmianę wyroku w całości i oddalenie odwołania.

W odpowiedzi na apelację wnioskodawczyni reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika wniosła o oddalenie apelacji organu rentowego jako bezzasadnej oraz o zasądzenie od Zakładu na rzecz ubezpieczonej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego apelacja organu rentowego nie zasługuje na uwzględnienie.

Odnosząc się do zarzutów apelacji stwierdzić należy, że orzeczenie Sądu Rejonowego jest prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Na wstępie należy podnieść, że w niniejszym postępowaniu Sąd rozpoznał sprawę na posiedzeniu niejawnym.

Stosownie do art. 374 i 375 k.p.c., co do zasady, apelacja podlega rozpoznaniu na rozprawie, niemniej w każdej sprawie w razie uznania, że przeprowadzenie rozprawy apelacyjnej nie jest konieczne, apelacja może zostać rozpoznana na posiedzeniu niejawnym, chyba że strona w apelacji lub w odpowiedzi na apelację zażądała przeprowadzenia rozprawy. Sąd drugiej instancji związany jest wnioskiem strony o przeprowadzenie rozprawy, za wyjątkiem wypadków, gdy cofnięto pozew lub apelację albo w sprawie zachodzi nieważność postępowania. Ponadto w szczególnym, przewidzianym w art. 391¹ § 1 k.p.c. wypadku apelacji wniesionej od wyroku oddalającego powództwo oczywiście bezzasadne, wydanego na posiedzeniu niejawnym, przyjmującego za podstawę art. 191¹ k.p.c., sąd drugiej instancji może rozpoznać apelację na posiedzeniu niejawnym, nie doręczając odpisu apelacji osobie wskazanej jako pozwany ani nie rozpoznając wniosków złożonych wraz z taką apelacją. Zawarty w takiej apelacji wniosek o przeprowadzenie rozprawy okaże się więc nieskuteczny.

W rozpoznawanej sprawie strony nie wnosiły w apelacji oraz w odpowiedzi na apelację o rozpoznanie sprawy na rozprawie, a złożone dotychczas pisma procesowe i brak wniosków dowodowych, dawały podstawę do przyjęcia, że przeprowadzenie rozprawy nie jest konieczne.

Przechodząc zaś do merytorycznego rozpoznania sprawy i odnosząc się do zarzutów apelacji stwierdzić należy, że orzeczenie Sądu Rejonowego jest w pełni prawidłowe i znajduje oparcie zarówno w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, jak i obowiązujących przepisach prawa.

Sąd II instancji w pełni aprobując i przyjmując ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, jako własne, jednocześnie stwierdził, że nie zachodzi obecnie potrzeba powielania w tym miejscu tych ustaleń.

Stosownie do art. 387 § 2¹ kpc w uzasadnieniu wyroku sądu drugiej instancji:

1) wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne ustalenia sądu pierwszej instancji, chyba że sąd drugiej instancji zmienił lub uzupełnił te ustalenia; jeżeli sąd drugiej instancji przeprowadził postępowanie dowodowe lub odmiennie ocenił dowody przeprowadzone przed sądem pierwszej instancji, uzasadnienie powinno także zawierać ustalenie faktów, które sąd drugiej instancji uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, i przyczyn, dla których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej;

2) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa powinno objąć ocenę poszczególnych zarzutów apelacyjnych, a poza tym może ograniczyć się do stwierdzenia, że sąd drugiej instancji przyjął za własne oceny sądu pierwszej instancji.

Dodatkowo także w myśl utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego, jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego sporządzonego zgodnie z wymaganiami art.328§2 k.p.c. spotyka się z pełną aprobatą sądu drugiej instancji to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia (vide wyrok SN z 5.11.1998r., I PKN 339/98, OSNAPiUS 1999/24/, por. postanowienie SN z 22 kwietnia 1997 r., sygn. akt II UKN 61/97 - OSNAP 1998 r. Nr 3, poz. 104; wyrok SN z 8 października 1998 r., sygn. akt II CKN 923/97 - OSNC 1999 r., z. 3, poz. 60; wyrok SN z 12 stycznia 1999 r., sygn. akt I PKN 21/98 - OSNAP 2000, Nr 4, poz. 143).

Wynikający z art. 378 § 1 k.p.c. obowiązek sądu drugiej instancji nie oznacza konieczności osobnego omówienia przez sąd w uzasadnieniu wyroku każdego argumentu podniesionego w apelacji, wystarczające jest bowiem odniesienie się do sformułowanych w apelacji zarzutów i wniosków w sposób wskazujący na to, że zostały one przez sąd drugiej instancji w całości rozważone przed wydaniem orzeczenia. (vide postanowienie SN z dnia 1 czerwca 2020 r. ,IV CSK 738/19, opubl. L.)

Sąd I instancji wydał prawidłowe rozstrzygnięcie znajdujące oparcie zarówno w obowiązujących przepisach prawa, jak i w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym.

Sąd podziela również prezentowane rozważania prawne i przytoczone przez Sąd Rejonowy na poparcie swoje stanowiska tezy z orzecznictwa Sądu Najwyższego.

Wbrew twierdzeniom apelacji, Sąd II instancji nie dopatrzył się żadnego naruszenia prawa materialnego, skutkujących koniecznością - zgodnie z żądaniem apelacji - zmiany tegoż orzeczenia.

Wskazać w tym miejscu trzeba że, apelację można oprzeć na zarzutach naruszenia prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe jego zastosowanie.

Naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię polega na wadliwym określeniu treści norm prawnych wynikających z przepisów prawa materialnego, natomiast naruszenie prawa materialnego przez jego niewłaściwe zastosowanie może mieć postać błędnej subsumcji. Wadliwa subsumcja wyraża się w niezgodności między ustalonym stanem faktycznym a hipotezą zastosowanej normy prawnej, na błędnym przyjęciu czy zaprzeczeniu związku zachodzącego między faktem ustalonym w procesie a normą prawną (tak: wyrok SN z dnia 8 października 2002 r., IV CKN 1304/00, publ. LEX nr 78365; wyrok SN z dnia 2 kwietnia 2003 r., I CKN 160/01, publ. LEX nr 78813).

W doktrynie na ogół przyjmuje się, że naruszenie prawa przez jego niewłaściwe zastosowanie może być również efektem oparcia się na normie prawnej nieistniejącej lub przyjęcia, że nie istnieje norma obowiązująca (tzw. pogwałcenie prawa w ścisłym znaczeniu).

Oceniając zasadność podstawy apelacyjnej naruszenia prawa materialnego, należy opierać się jedynie na stanie faktycznym, który stał się podstawą zaskarżonego wyroku (tak: wyrok SN z dnia 11 grudnia 2002 r., I CKN 1315/00,, publ. LEX nr 75349). W szczególności nie można skutecznie dowodzić błędu w subsumcji przez kwestionowanie prawidłowości dokonanych przez sąd ustaleń faktycznych.

Skuteczne, zatem zgłoszenie zarzutu dotyczącego naruszenia prawa materialnego wchodzi zasadniczo w rachubę tylko wtedy, gdy ustalony przez sąd pierwszej instancji stan faktyczny, będący podstawą zaskarżonego wyroku, nie budzi zastrzeżeń (tak: wyrok SN z dnia 26 marca 1997 r. II CKN 60/97, publ. OSNC 1997/9/128).

W realiach sprawy niniejszej podniesiony w apelacji zarzut naruszenia prawa materialnego jest bezzasadny.

Sąd Rejonowy dokonał właściwych ustaleń faktycznych i doszedł do trafnego wniosku a mianowicie, że ubezpieczonej przysługiwało prawo do zasiłku macierzyńskiego za okres objęty sporną decyzją ZUS naliczonego od podstawy wymiaru w wysokości tożsamej z podstawą przyjmowaną przy naliczaniu i wypłacie zasiłku chorobowego do dnia 9 kwietnia 2021 r.

Zarzuty skarżącego sprowadzają się zaś jedynie do bezzasadnej polemiki ze stanowiskiem Sądu I instancji i interpretacją przepisów dokonaną przez ten Sąd i jako takie nie mogą się ostać.

Uwypuklić w tym miejscu należy, że stan faktyczny był między stronami – w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy – w całości bezsporny, natomiast strony wywodziły z niego odmienne skutki prawne.

Istota sporu sprowadzała się do ustalenia podstawy wymiaru przysługującego wnioskodawczyni zasiłku macierzyńskiego w przypadku zmiany wymiaru czasu pracy. Spór zatem dotyczył wysokości zasiłku macierzyńskiego.

Nie można uznać, że w rozpoznawanej sprawie zastosowanie ma art. 40 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa.

Należy przypomnieć, że zgodnie z treścią tego przepisu - w razie zmiany umowy o pracę lub innego aktu, na podstawie którego powstał stosunek pracy, polegającej na zmianie wymiaru czasu pracy, podstawę wymiaru zasiłku chorobowego stanowi wynagrodzenie ustalone dla nowego wymiaru czasu pracy, jeżeli zmiana ta nastąpiła w miesiącu, w którym powstała niezdolność do pracy, lub w miesiącach, o których mowa w art. 36. (tj. w okresie 12 miesięcy poprzedzających powstanie niezdolności do pracy).

Art. 43 wskazanej wyżej ustawy, wskazuje z kolei, w jakich sytuacjach podstawy wymiaru zasiłku nie ustala się na nowo. Podstawy nie ustala się ponownie, gdy pomiędzy okresami pobierania zasiłków (tego samego, jak i innego rodzaju) nie było przerwy, ewentualnie zaistniała przerwa była krótsza niż trzy miesiące. A contrario jeśli więc przerwa trwała dokładnie trzy miesiące bądź dłużej niż trzy miesiące - podstawę wymiaru zasiłku ustala się na nowo.

Do ustalenia podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o podstawie wymiaru zasiłku chorobowego.

W myśl art. 47 ustawy zasiłkowej, przepisy art. 36-42 i art. 45 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu podstawy wymiaru świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku wyrównawczego, zasiłku macierzyńskiego, zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego i zasiłku opiekuńczego, a do świadczenia rehabilitacyjnego także art. 46. W odesłaniu zawartym w art. 47 ustawy zasiłkowej, który wskazuje na odpowiednie stosowanie art. 36-42 i art. 45 przy ustalaniu podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego, nie wymieniono art. 43. Nie oznacza to jednak, że przepis ten nie ma zastosowania.

Sąd Okręgowy w pełni podziela stanowisko przytaczane już przez Sąd Rejonowy a zaprezentowane przez Sąd Najwyższy w orzeczeniu z dnia 20 stycznia 2016 r., (II UK 206/15, OSNP 2017/8/101), w którym wyjaśniono, że art. 43 ma zastosowanie do ustalenia podstawy wymiaru "zasiłków zarówno tego samego rodzaju jak i innego rodzaju", a więc świadczeń zasiłkowych przysługujących na podstawie ustawy nie wyłączając zasiłku macierzyńskiego. Podstawy wymiaru zasiłku z ubezpieczenia chorobowego nie ustala się na zasadach art. 40, gdy zmiana wymiaru czasu pracy w umowie o pracę lub innym akcie, na podstawie którego powstał stosunek pracy, następuje w trakcie nieprzerwanego pobierania zasiłków tego samego lub innego rodzaju. W cytowanym orzeczeniu Sąd Najwyższy wyjaśnił, że art. 40 jest przepisem szczególnym, ale tylko wobec art. 36 i 37 ustawy. Przepisy art. 40 i 43 nie mają wspólnych zakresów i nie zachodzi między nimi stosunek normy szczególnej do ogólnej.

Stanowisko prezentowane przez apelującego w zakresie podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego dla wnioskodawczyni jest błędne, i w ogóle nie respektuje regulacji art. 43 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Jakkolwiek zasiłek chorobowy zastępuje utracony zarobek, co wynika wprost z wyroku w sprawie II UK 206/15, podstawy wymiaru zasiłku z ubezpieczenia chorobowego nie ustala się na zasadach art. 40 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 372, ze zm.), gdy zmiana wymiaru czasu pracy w umowie o pracę lub innym akcie, na podstawie którego powstał stosunek pracy, następuje w trakcie nieprzerwanego pobierania zasiłków tego samego lub innego rodzaju (art. 43 tej ustawy). Ubezpieczona, która zgodziła się na obniżenie czasu pracy, ale wcześniej udała się na zwolnienie lekarskie

z powodu ciąży, zachowuje prawo do zasiłku macierzyńskiego w pełnej wysokości. Art. 40 nie jest autonomiczną podstawą ustalania wymiaru zasiłku bowiem zachodzi wyraźne ograniczenie jego zastosowania w sytuacji określonej w art. 43 ustawy.

Zatem prawidłowo Sąd I instancji przyjął, że zmiana wymiaru zatrudnienia odwołującej, dokonana w trakcie nieprzerwanej niezdolności do pracy, nie miała wpływu na wysokość podstawy wymiaru zasiłku macierzyńskiego. Nadal obowiązywała podstawa ustalona dla nabytego uprzednio zasiłku chorobowego. Między okresami pobierania zasiłku chorobowego i macierzyńskiego przez wnioskodawczynię nie było żadnej przerwy, a ubezpieczona, rozpoczynając korzystanie ze zwolnienia lekarskiego, w czasie niezdolności do pracy, przypadającej w okresie ciąży, nie musiała liczyć się z tym, iż dojdzie do zmiany jej podstawy wymiaru zasiłku, w wyniku obniżenia jej wymiaru czasu pracy, którego z uwagi na nieprzerwaną niezdolność do pracy a potem korzystanie z uprawnień związanych z macierzyństwem i tak nie realizowała. (analogiczne stanowisko wyraził Sąd Okręgowy w Lublinie w wyroku z dnia 25 kwietnia 2018 r. VIII Ua 2/18)

Wbrew twierdzeniom organu rentowego nie można przyjąć w realiach niniejszej sprawy, aby uzyskanie przez ubezpieczoną zasiłku macierzyńskiego w określonej przez Sąd Rejonowej wysokości prowadziło do naruszenia zasady solidaryzmu społecznego.

Przypomnieć w tym miejscu należy, że w systemie ubezpieczeń społecznych obowiązuje zasada solidaryzmu. Solidaryzm oznacza urzeczywistnienie idei samopomocy społecznej poprzez udzielanie świadczeń osobom znajdującym się w potrzebie, z funduszu wypracowanego wspólnym wysiłkiem ubezpieczonych. Oznacza to, że płacą wszyscy, a korzystają tylko ci którzy zostali dotknięci ryzykiem socjalnym. (por. W. Muszalski Ubezpieczenie społeczne, Warszawa 2004 r.)

Brak naruszenia zasady solidaryzmu społecznego ma swoje uzasadnienie we właściwej wykładni literalnej wskazanych wyżej przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Nie można zatem przyjąć, że polega na świadomym osiągnięciu nieuzasadnionych korzyści z systemu ubezpieczeń społecznych kosztem innych uczestników tego systemu, skoro nie pozostaje w żadnej kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego oraz nie zmierza do obejścia prawa.

W tym stanie rzeczy podzielając w całej rozciągłości trafność rozstrzygnięcia i motywów Sądu Rejonowego, na podstawie art. 385 k.p.c. Sąd Okręgowy apelację organu rentowego oddalił, o czym orzekł jak w punkcie 1 sentencji.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z § 9 ust. 2 i § 10 ust. 1 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22.10.2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800 t.j. z późn. zm).